

Grzegorz Sielewicz,
Główny Ekonomista
Coface w Europie
Środkowo-Wschodniej

Badanie płatności w Polsce 2018: Opóźnienia płatnicze wzrosły pomimo solidnego wzrostu gospodarczego

- 2
TERMINY PŁATNOŚCI
- 4
OPÓŹNIENIA PŁATNOŚCI
- 6
PROGNOZY
- 7
ZAŁĄCZNIK

Druga edycja badania Coface dotyczącego płatności wśród firm w Polsce została przeprowadzona w grudniu 2017 roku. Ubiegły rok był okresem solidnego ożywienia gospodarczego, kiedy to odnotowano przyspieszenie wzrostu PKB do 4,6%, czyli najszybszego tempa od 2011 r. W rezultacie otoczenie makroekonomiczne było sprzyjające dla przedsiębiorstw. Przeprowadzone badanie dotyczyło doświadczeń płatniczych polskich firm, które odzwierciedlają zarówno sytuację gospodarczą, jak również otoczenie biznesowe. Przedsiębiorstwom w Polsce nadal będzie sprzyjać korzystna sytuacja gospodarcza. Prognoza Coface na 2018 rok zakłada realny wzrost PKB sięgający 3,8% – tempo wolniejsze niż w ubiegłym roku, ale nadal solidne i nawet bardziej zróżnicowane. Zgodnie z naszym badaniem płatności 9 na 12 sektorów oczekuje, że wartość przeterminowanych należności obniży się w kolejnych miesiącach. 51% przedsiębiorstw spodziewa się wzrostu rentowności, a 39% oczekuje jej spadku. Zwłaszcza branże motoryzacyjna, energetyczna i tekstylna-odzieżowa prognozują wzrost sprzedaży. Z kolei, branża farmaceutyczna, budownictwo i metale oczekują spadku sprzedaży w kolejnych miesiącach.

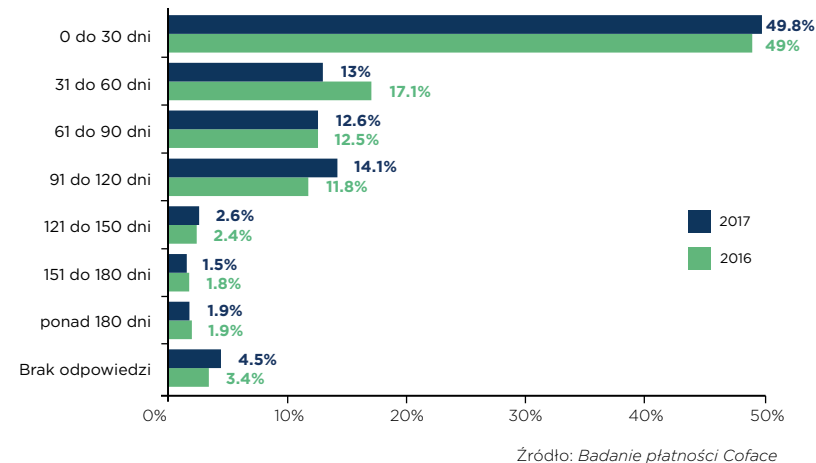
Nasza analiza objęła szeroki zakres branż oraz przedsiębiorstw o różnej wielkości. Sprzedaż z odroczonym terminem płatności stosowana jest powszechnie, a wszystkie ankietowane firmy zadeklarowały, że zawierają pisemne umowy handlowe określające termin dokonania płatności. Pomimo tego, 99% przedsiębiorstw doświadcza opóźnień w spłacie należności, a niektóre z nich znacznie przekraczają termin płatności i ich prawdopodobieństwo spłaty jest niskie. Chociaż polska gospodarka przyspieszyła w 2017 r., opóźnienia płatności wzrosły. Najnowsze badanie Coface wskazuje, że polskie przedsiębiorstwa doświadczają średnich zaległości płatniczych sięgających 62,5 dnia, czyli o 11 dni więcej niż w naszym poprzednim badaniu. W podziale sektorowym najlepiej wypada branża handlowa, gdzie zaległości płatnicze wynoszą „tylko” 15 dni. W najgorszej sytuacji są firmy transportowe i budowlane, które doświadczają opóźnień odpowiednio o 146 i 116 dni. Obie branże odnotowały dłuższe zaległości płatnicze niż w badaniu Coface przeprowadzonym w 2016 r. Ich słaba sytuacja płatnicza jest odzwierciedlona w naszych ocenach ryzyka sektorowego w Polsce – transport oraz budownictwo oceniane są na poziomie „wysokie ryzyko”.



GRZEGORZ SIELEWICZ,
Główny Ekonomista Coface
w Europie Środkowo-Wschodniej

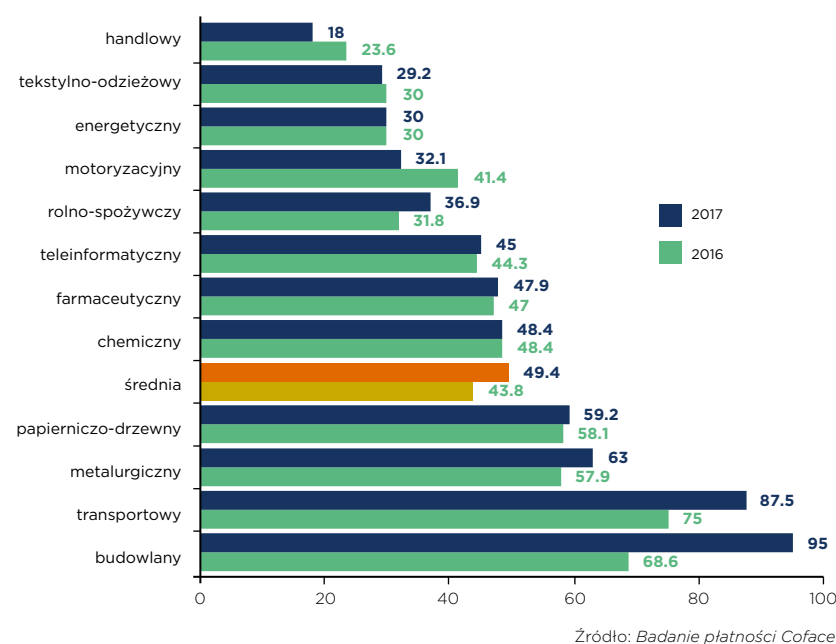
1 TERMINY PŁATNOŚCI: TRANSPORT I BUDOWNICTWO OFERUJĄ NAJDŁUŻSZE TERMINY NA SPŁATĘ FAKTUR

Wykres 1:
Średnie terminy płatności



- Krótkie terminy płatności dominują w polskim biznesie. Blisko połowa firm narzuca terminy płatności do 30 dni.
- Nie nastąpiły istotne zmiany w zakresie terminów płatności w porównaniu z naszym poprzednim badaniem płatności¹ zrealizowanym w 2016 roku. W bieżącym badaniu w niewielkim stopniu zmniejszył się udział terminów „31 do 60 dni”, a zwiększył udział „91 do 120 dni”.
- Średni hipotetyczny termin płatności zwiększył się o 5,6 dni – z 43,8 dni w 2016 r. do 49,4 dni w 2017r.

Wykres 2:
Hipotetyczne terminy płatności (dni)

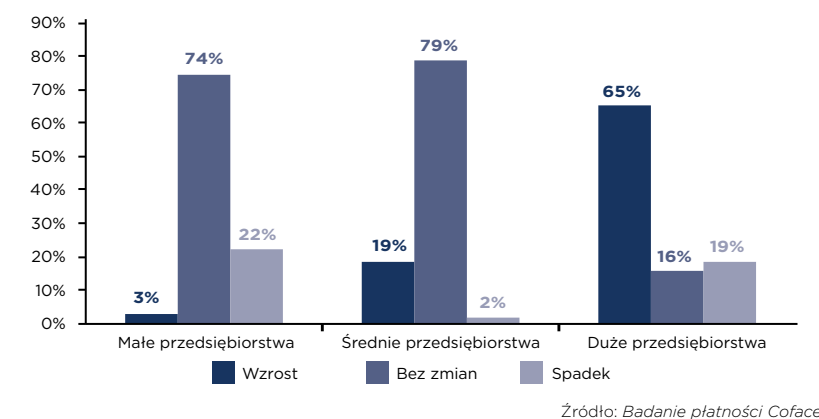


50%
FIRM wymaga
zapłaty faktury
w ciągu miesiąca

¹ Badanie płatności w Polsce: Opóźnienia płatnicze są powszechne wśród polskich firm, styczeń 2017: <http://www.coface.pl/Aktualnosci-i-media/Publikacje/Panorama-Coface-Badanie-płatności-w-Polsce.-Opóźnienia-w-płatnościach-najbardziej-dotkliwe-dla-budownictwa-i-transportu>

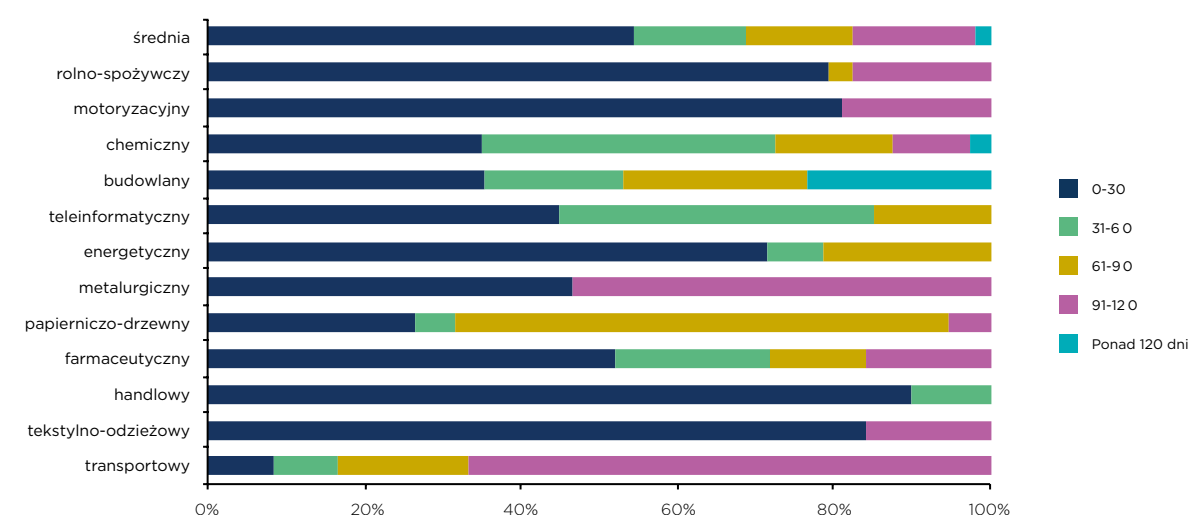
- W podziale sektorowym najbardziej restrykcyjnymi (tj. oferującymi większość sprzedaży z krótkimi terminami płatności do 30 dni) są branże: handlowa (90-proc. udział krótkich terminów), tekstylny-odzieżowa (84%), rolno-spożywcza (77%), motoryzacyjna (74%) i energetyczna (71%).
- Branżami najbardziej hojnymi w oferowaniu długich terminów płatności są: transportowa (67% z terminami płatności ponad 90 dni), metalurgiczna (53%) i budowlana (46%). Wszystkie te branże odnotowały wzrost terminów płatności w porównaniu z poprzednim badaniem.
- 56% firm oczekuje, że długość terminów płatności nie zmieni się na przestrzeni najbliższych sześciu miesięcy. Dotyczy to głównie małych i średnich przedsiębiorstw. Z kolei terminy płatności dla dużych kontrahentów mają wzrosnąć (65% respondentów spodziewa się wzrostu – niewiele więcej niż w zeszłym roku, kiedy podobnej zmiany oczekiwało 62% firm).

Wykres 3:
Oczekiwane zmiany terminów płatności w kolejnych 6 miesiącach według wielkości firmy kontrahenta



**Terminy płatności sięgają od 18 dni
w handlu do 95 dni w budownictwie**

Wykres 4:
Średnie terminy płatności w branżach



2 OPÓŹNIENIA PŁATNOŚCI: 9 NA 10 FIRM DOŚWIADCZA ZALEGŁOŚCI PŁATNICZYCH



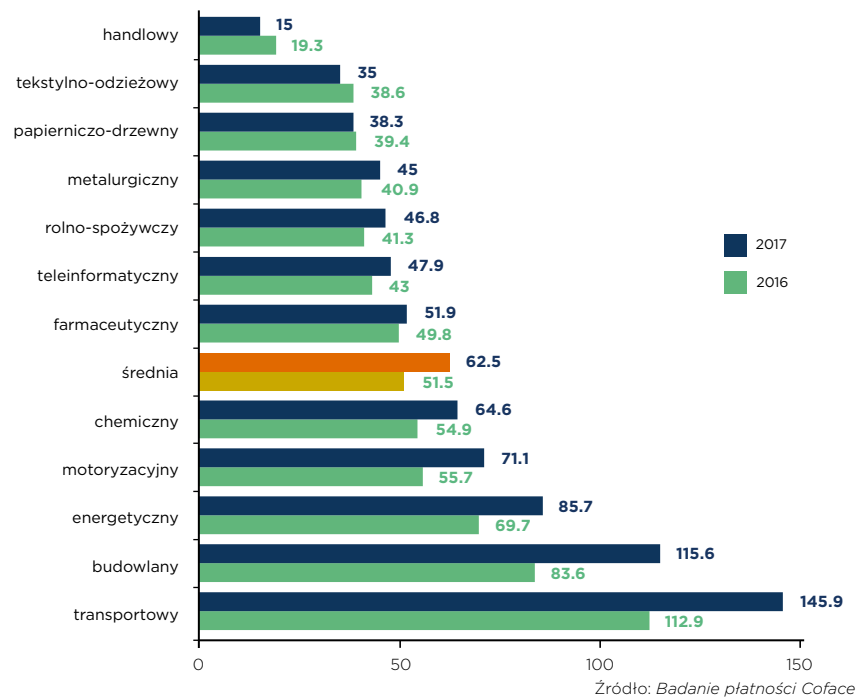
Na przestrzeni roku
opóźnienia płatnicze wzrosły
o 11 dni, do poziomu 62,5 dni



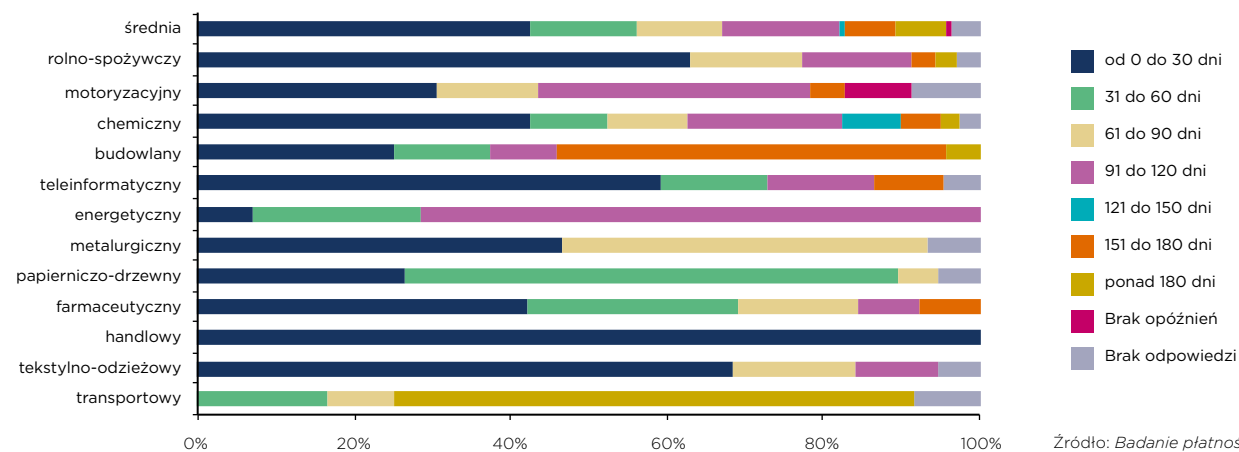
28%

PRZEDSIĘBIORSTW
odnotowało opóźnienia
przekraczające termin
płatności o 3 miesiące

Wykres 5:
Średnie hipotetyczne opóźnienia w płatnościach (w dniach)



Wykres 6:
Opóźnienia w płatnościach w poszczególnych sektorach



² Pozostała część respondentów (prawie 8%) nie знаła dokładnego okresu opóźnień płatności.

MARZEC 2018

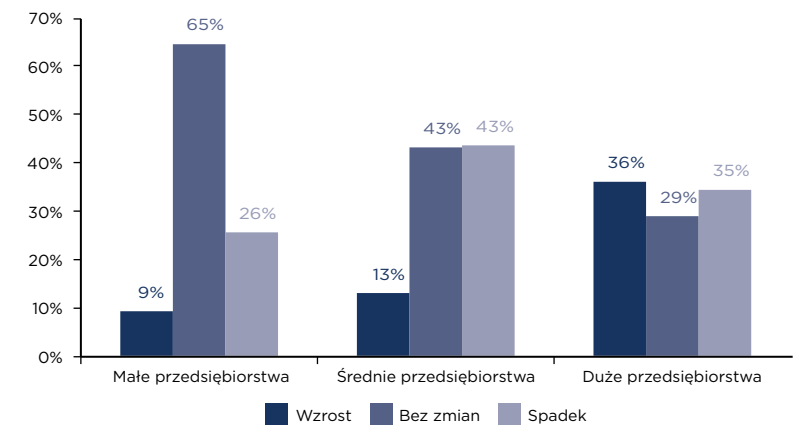
- Długie przeterminowania opóźnione o ponad 6 miesięcy stanowią istotną część obrotów firm. Nagromadzone łączne należności opóźnione o ponad pół roku i stanowiące równowartość ponad 10% rocznego obrotu zostały wskazane przez 18% przedsiębiorstw, które wzięły udział w badaniu (prawie 21% w poprzedniej edycji badania).

- Ze względu na opóźnienia w płatnościach firmy były zmuszone wprowadzić działania mające na celu odzyskanie należności. Jako najbardziej skuteczne czynności wymieniano usługi podmiotów zewnętrznych (firmy windykacyjne, zewnętrzne kancelarie prawne), co wskazało 46% respondentów. Monitoring i własna windykacja była skuteczna w przypadku 33% firm, a działania arbitrażowe i mediacyjne zostały wymienione przez 12% przedsiębiorstw. W porównaniu z poprzednim badaniem wykorzystanie usługodawców zewnętrznych było tym razem wskazywane częściej.

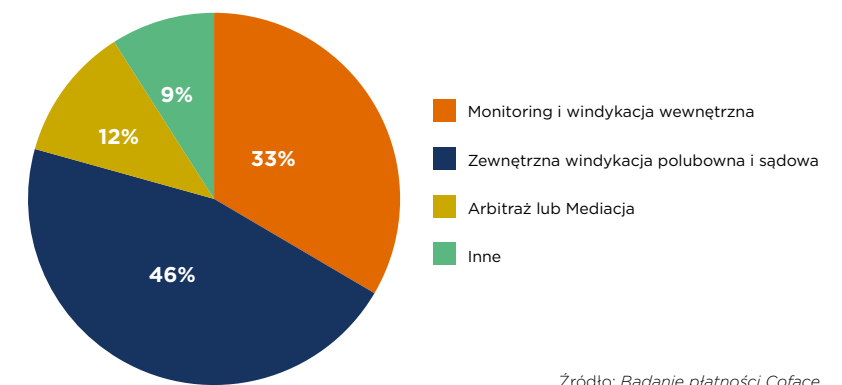
- Biznes w Polsce oczekuje, że wartość zaległości płatniczych będzie się stabilizować. Prawie połowa firm spodziewa się, że w ciągu kolejnych 6 miesięcy nie nastąpią zmiany w poziomie nieterminowych płatności. Wśród pozostałych respondentów przeważa liczba przedsiębiorstw, które przewidują, że opóźnienia płatności skrócą się (35% firm) nad tymi, które spodziewają się ich wydłużenia (19% firm). Ponadto, 36% firm oczekuje, że opóźnienia płatności od dużych przedsiębiorstw zwiększą się, a 29% przewiduje brak zmian w tym zakresie.

- W podziale sektorowym największy spadek wartości przeterminowań w najbliższym półroczu oczekiwany jest przez branżę tekstylną-odzieżową, metalurgiczną i energetyczną. Z kolei wydłużenie opóźnień płatniczych przewidywane jest przez branżę farmaceutyczną, budownictwo i transport. W branży budowlanej 63% firm spodziewa się wzrostu zaległości płatniczych, a zaledwie 17% ich spadku. W transporcie zaś 56% przedsiębiorstw oczekuje, że opóźnienia wzrosną, 33% prognozuje ich zmniejszenie się, a 11% spodziewa się utrzymania na dotychczasowym poziomie.

Wykres 7:
Oczekiwane zmiany wartości przeterminowanych należności w ciągu kolejnych 6 miesięcy według wielkości firmy kontrahenta



Wykres 8:
Najbardziej skuteczne czynności w przypadku braku płatności



Wykres 9:
Oczekiwane zmiany wartości przeterminowanych należności w ciągu kolejnych 6 miesięcy (różnica w pkt proc. pomiędzy wzrostem a spadkiem)



MARZEC 2018

3 PROGNOZY: SPRZEDAŻ I RENTOWNOŚĆ WZROŚNIE

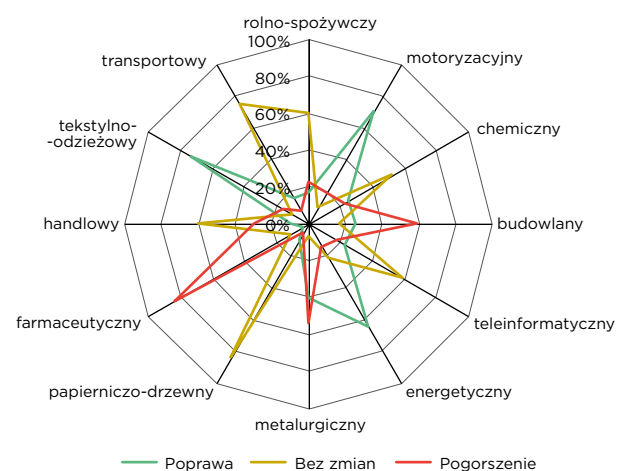


Wysoka konkurencja mogłaby spowodować ograniczenie działalności 3 na 4 firmy w Polsce



51%
FIRM spodziewa się wzrostu rentowności

Wykres 10:
Oczekiwana sprzedaż w kolejnych 6 miesiącach



Źródło: Badanie płatności Coface

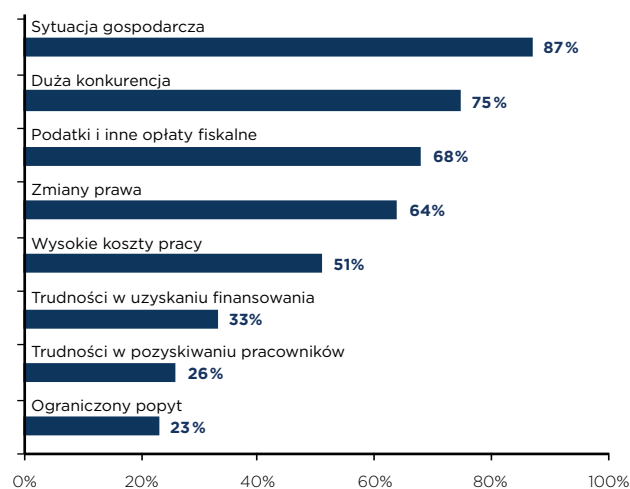
- Przedsiębiorstwa, które wzięły udział w badaniu płatności Coface optymistycznie oceniają swoje perspektywy. 51% firm spodziewa się wzrostu rentowności ich biznesu w najbliższych sześciu miesiącach, podczas gdy 39% oczekuje jej spadku. Z kolei w zakresie sprzedaży 32% przedsiębiorstw prognozuje wyższą jej wartość, a 30% spodziewa się spadku sprzedaży.

- W ujęciu sektorowym wzrost sprzedaży jest oczekiwany zwłaszcza w branżach: motoryzacyjnej, energetycznej i tekstylny-odzieżowej. Z kolei branże farmaceutyczna, budowlana i metalurgiczna spodziewają się, że wartość sprzedaży ulegnie zmniejszeniu w kolejnych miesiącach.

- 38% przedsiębiorstw zamierza inwestować w rozwój biznesu, kolejne 38% nie ma takich planów, a prawie 24% jeszcze nie podjęło decyzji w tym zakresie. Spośród najbardziej istotnych powodów, które mogłyby ograniczać inwestycje firm respondenci wymienili sytuację gospodarczą, zbyt dużą konkurencję, czy obciążenia fiskalne.

- Ponad połowa firm (51%) widzi potencjał do dalszego rozwoju działalności na rynku krajowym, a pozostałe planują ekspansję zagraniczną – zwłaszcza do innych krajów Unii Europejskiej, ale także zainteresowane są wschodnimi kierunkami (Rosja, Ukraina, Azja).

Wykres 12:
Czynniki, które mogłyby ograniczyć ekspansję przedsiębiorstwa (możliwość wskazania wielu odpowiedzi)



Źródło: Badanie płatności Coface

Źródło: Badanie płatności Coface

ZAŁĄCZNIK: KIM SĄ NASI RESPONDENCI?



269

PRZEDSIĘBIORSTW

WIELKOŚĆ FIRMY WEDŁUG OBROTÓW



GŁÓWNY PRZEDMIOT DZIAŁALNOŚCI



34.6%
PRODUKCJA

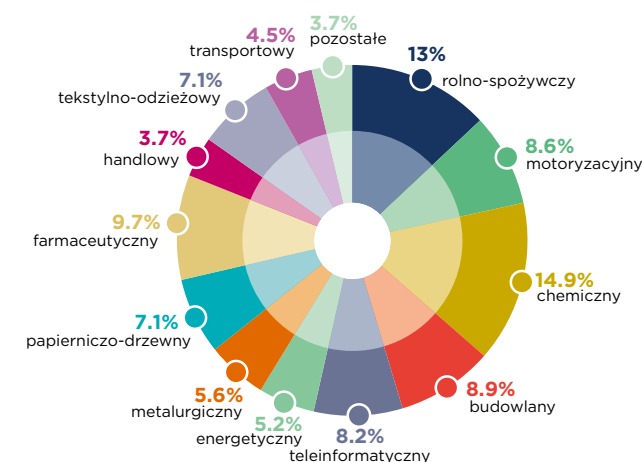


34.2%
HANDEL



31.2%
USŁUGI

SEKTORY DZIAŁALNOŚCI



Źródło: Badanie płatności Coface

SŁOWNIK



TERMIN PŁATNOŚCI

Okres pomiędzy dokonaniem zakupu produktu lub usługi a wymaganą datą uregulowania należnej płatności.

OPÓŹNIENIE PŁATNICZE

Okres pomiędzy wymaganą datą płatności a faktyczną datą zapłaty

RESERVATION

This document is a summary reflecting the opinions and views of participants as interpreted and noted by Coface on the date it was written and based on available information. It may be modified at any time. The information, analyses and opinions contained in the document have been compiled on the basis of our understanding and interpretation of the discussions. However Coface does not, under any circumstances, guarantee the accuracy, completeness or reality of the data contained in it. The information, analyses and opinions are provided for information purposes and are only a supplement to information the reader may find elsewhere. Coface has no results-based obligation, but an obligation of means and assumes no responsibility for any losses incurred by the reader arising from use of the information, analyses and opinions contained in the document. This document and the analyses and opinions expressed in it are the sole property of Coface. The reader is permitted to view or reproduce them for internal use only, subject to clearly stating Coface's name and not altering or modifying the data. Any use, extraction, reproduction for public or commercial use is prohibited without Coface's prior agreement. Please refer to the legal notice on Coface's site.

COFACE SA

1, place Costes et Bellonte
92270 Bois-Colombes
France

www.coface.com